



digitális pedagógiai
módszertani központ

Digitális Jólét Nonprofit Kft.

EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001
„A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó
mérés-értékelés és digitális fejlesztések, innovatív
oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása”

SHAKESPEARE HAMLETJÉNEK FELDOLGOZÁSA

**DIGITÁLIS PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANNAL TÁMOGATOTT
TEMATIKUS TERV ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ
ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK
(12 × 45 PERC)**

Szerző:

Gergelyi Katalin

Módszertani lektor

Szabados Tímea

Nyelvi lektor:

Szabados Tímea

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TEMATIKUS TERV

Tantárgy(ak)	
Magyar nyelv és irodalom A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alapján: Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára Magyar nyelv és irodalom – A változat	
A tanulási-tanítási egység témája	
Irodalom: Shakespeare: Hamlet Magyar nyelv: Kommunikáció/testbeszéd; Szövegalkotás (néhány szövegtípus megismerése) A dráma szereplői, a főhős figurájának értelmezési lehetőségei, olvasatok, rétegek, felvetődő erkölcsi és filozófiai problémák.	
A tanulási-tanítási egység időtartama	12 óra, melyből 6 magyar nyelv és 6 irodalom. 3 hét.
A tanulási-tanítási egység cél- és feladatrendszere	
Cél: Shakespeare Hamletjének mint tananyagként az átadása, a témához és a feladatokhoz, a megközelítésmódokhoz jól illeszkedő két nyelvtani tananyagrésszel kiegészítve: a testbeszéddel és bizonyos szövegtípusok vizsgálatával, illetve szövegalkotással. Egy szó a tudásépítésről: A kolléga látni fogja, hogy a Hamlet-értelmezések közül a legnagyobb hangsúly a bűnügyi történetként, nyomozásként és gyilkos terv kiigyalásaként való tárgyalásra esett, bár természetesen érintettem más értelmezési lehetőségeket is. Ez különösen jó lehet akkor, ha a diákok esetleg alacsonyabb kulturális háttérrel rendelkeznek, illetve ha problémát jelent számukra az olvasás. Ilyenkor arra sem számíthatunk, hogy előzetesen elolvassák a drámát. Az olvasás hiányát azonban a tanulásban motivációs lehetőségként is fel tudjuk használni, akármilyen furcsa ez: a Hamlet bűnügyi történetként való taglalása állandóan az olvasó/néző előzetes elvárásaira épít – „mi fog történni? „én hogyan csinálnám?”, ami a dramaturgia megértésének talán a legjobb módja. Ezzel a szemlélettel és módszerrel tanítási gyakorlatunkban elérhetjük azt, hogy a Hamlet kedvelt téma, jó emlék, pozitív élmény legyen.	

Elsődlegesnek mondható cél tehát az is, hogy a kreatívan és érdekesen, változatos eszköztárral tálalt tananyag a tantárgy – és hosszú távon az olvasás! – iránti kedvet is meghozza, ezek irányában pozitív attitűdöt alakítson ki. Fontos eleme a tanulási szakasznak az állandó értékelés és önértékelés: erre a három hét alatt összesen 8 alkalommal nyílik mód – ez fejleszti a tanulás tudatosságát, a metakogníciót, a reflektáltságot, így reményeim szerint növeli nemcsak a tantárgy, hanem általánosságban a tanulás iránti elkötelezettség kialakulását is.

A feladatok zöme csoportos, ill. pármunka, mivel igen fontos cél a kooperativitás fejlesztése.

A feladatok egy része órai, egy másik része otthon végezendő: ez utóbbiak mindegyike kreatív feladat, hiszen a kreativitás fejlesztése is cél. Természetesen van kreatív feladat az órákon is.

A tematikus egység felépítésének és a végső értékelésnek az alapja a pontgyűjtés, e tekintetben tehát részben játékosított tanulási folyamatról van szó.

A diákok digitális kompetenciája a tematikus egység során egyértelműen fejlődik, hiszen minden egyes órán előkerül egy eszköz, egy alkalmazás – ha olyakor csak pár percre is. Fontos, hogy a diákok ezt ne öncélnak lássák – és a tanár se ezért alkalmazza ezeket –, hanem mert ezekkel az eszközökkel egyértelműen könnyebben lehet elérni az egyébként kitűzött tanulási – és főleg a kooperációs – célokat.

A tanulási-tanítási egység helye az éves fejlesztési folyamatban, előzményei

A NAT 6 órát szán Shakespeare drámájára, emellett 2 órát szánhatunk a testbeszédre – ez kapcsolható a kommunikáció témaköréhez, illetve a szövegalkotásra fordítható számos órából 4-et itt felhasználhatunk. Ezek a tananyagok hagyományosan a 9. osztályhoz kötődnek, érdemes év elején a tematikus egységet úgy betervezni, hogy a Shakespeare-dráma idejére (ez kötöttebb, hiszen az irodalmat kronologikusan tanítjuk) essenek ezek a nyelvtani témák.

Előzmények: az ókori dráma, a reneszánsz irodalma

Tantárgyi kapcsolatok

média, dráma, művészet

Az ellenőrzés-értékelés tervei

Az értékelés pontgyűjtéssel történik, afféle játékosított tanulási szakasról van szó. A tanulási folyamat végén az összegyűjtött pontokat jegyekre váltjuk: mivel a téma során irodalmi és nyelvtani témákat is feldolgoztunk, de ezek szerves egységbe fonódnak a témában való elmélyedés során, az elért pontszámnak megfelelő jegyet irodalomból és nyelvtanból is megkapják a diákok. Két-két jegy szereshető: az első jegy a tanulási folyamatban való részvételt tükrözi, a második jegy az önálló, kreatív munkát értékeli. Túlteljesítés esetén plusz jegyek szereshetők.

Az első jegyek két összetevője:

1. Heti önértékelés, tanulási napló – minden hét végén elektronikus formában (pl. egyéni blogbejegyzésként, de lehet közös blogot is vezetni, esetleg a OneNote jegyzetfüzet tanulói felületét használva) kell eljuttatni a tanárnak. A OneNote azért is célszerű, mert előre kioszthatjuk a lapokat a kérdéseinkkel, amik segítik a tanulók saját gondolkodási-tanulási folyamatukra való rálátását. Az előre elkészített kérdések a „Mit tanultam a héten?” típusú, ezt árnyaló kérdések lehetnek, de ahogy az önálló munkák készülnek, azok kiválasztására és az alkotási folyamatra is érdemes rákérdezni. Tartalmi szempontból a naplót nehéz értékelni, elsősorban inkább a részletesség lehet a szempont. Mivel a megszerzett tudást az alábbiakban ismertetett módon is ellenőrizzük, itt a hangsúly a metakogníción kell, hogy legyen. Ugyanakkor mégsem maradhat el ez az értékelés, mert enélkül a diákok nem feltétlenül csinálnák meg. Célszerű tehát itt az első jegyet kiadó pontszám 30-40%-áig pontozni, a következő szempontok alapján:

- részletesség, terjedelem, mindhárom bejegyzés megléte
- átgondoltság, problémák végiggondolása
- pontos megfogalmazás
- a tárgyi tudás megjelenése
- határidők betartása (az első hét vége, a második hét vége és a 3. hét vége előtt egy nappal)

2. Az elsajátított tudás gyors, tesztés értékelése 3 alkalommal – Maximum 10 perces tesztek, amik összefoglalhatják, számonkérhetik

- a cselekményt
- a szereplők rendszerét
- a testbeszéd elemeit
- a szövegtípusok jellemzőit stb.

A Quizizz, a Socrative, a Kahoot! feleletválasztós tesztek ajánlom, mivel az eredmények letölthetők, és maguk a szoftverek játékoságuk folytán remekül motiválnak, egy jó értelemben vett versenyhangulatot teremtenek. Ezért sem az elmélyülő, gondolkodós típusú kérdések itt a célravezetőek, de ez nem baj, mivel erre rengeteg egyéb lehetőség van. Kevésbé látványosan motiváló eszköz a Redmenta, ahol viszont a feladatok színesebbek, nem csak feleletválasztós módon tehetünk fel kérdéseket. Ha csak nevekre kérdezzünk, a Quizletet is használhatjuk.

E két értékelésnek az aránya legyen 40-60% vagy 35-65%. Természetesen ehhez vagy a tesztek pontszámainak beállításakor, vagy utólagosan egy kis matematikára szükség van, hogy a 3 teszt összpontszáma majd 60 (vagy 65) legyen egy 100 pontos max. pontszám esetében.

A fenti két értékelést – összesen tehát 6 visszajelzést – érdemes egyenletesen elosztani, hogy a diákok egyenletes, kiszámítható időbeli terhelést kapjanak, és azért is, mert a pontjaik alakulását nagyon tudatosan nyomon követik, és ha van idejük, egy-egy pontvesztés után motiváltabbak lesznek arra, hogy javítsanak az eddigi eredményeiken.

A tanulási szakasz végére a diákoknak el kell készíteniük minimum két kreatív munkát is. Alább közlöm a lehetőségeket, mert ezek nélkül az értékelési rendszer nem érthető.

Érdekessége még a rendszernek, hogy a diákok dönthetnek: egyénileg, párban vagy hármas kis csoportban dolgoznak. Azért hagytam szabadon ezt a lehetőséget, mert tapasztalatom szerint nem mindenki tudja magából kihozni a legjobbat másokkal együtt dolgozva, és a tematikus egység során egyébként mindannyian kooperálnak (ld. a tematikus terv részletes leírását alant), tehát ez a készség fejlődik, de a szabadságfok nagyobb, ami a kreatív feladatoknál szerintem nagyon fontos.

Az alábbiakban a diákjaimnak kiadott feladatlistát/-kínálatot változtatás nélkül idemácsolom, természetesen a kínálat igény szerint és a diákok (ill. a tanár) előismereteinek fényében bővíthető vagy szűkíthető. Már itt is jelzem az értékelési szempontokat, a pontszámok természetesen változtathatók (itt 50 pont volt a maximum). Ezeket mellékletben is hozzáférhetővé teszem, de az érthetőség kedvéért most itt is bemutatom.

A tanulási folyamat kézzelfogható bizonyítékai – Feladatok		
<p>Kép: plakát és infografika – lehet digitális vagy papíron elkészített (a papíron elkészített is kerüljön be a blogba lefényképezve) Max. 1 plakát és 1 infografika készíthető</p>	<p>Film: 3-5 perc (az ismertető kategóriában lehet rövidebb)</p>	<p>Szöveg: 200 szó Max. 2 szöveg készíthető</p>
<p>Politikai plakátok:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Claudius hatalmának megerősítésére – sulykoló pozitív üzenetek ➤ Félelemkeltés, ellenségkép kialakítása 	<p>Játékfilm: bármelyik eredeti jelenet vagy elképzelt kimaradt jelenet (pl. az angol királynál), ill. lehet teljesen kitalált is</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ beöltözve, színészkedve – mai környezetben vagy kosztümben ➤ bábfilm ➤ Stop motion legófilm vagy gyurmafilm 	<p>Hamlet naplója:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ A szellem járt erre ➤ Jobb, ha örültnek tettetem magam ➤ mindenki figyel ➤ Csalódás Ophéliában ➤ Tett vagy gondolkodás ➤ Szembenézés a halállal stb.
<p>Reklámpalakátok:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ a Hamlet színházi előadásának plakátja ➤ egy a darabban fontos tárgy termékként reklámozása 	<p>Audiokommentár valamelyik Hamlet-filmhez: (színészi játék, beállítások kosztüm, gesztusok, hangsúlyozás, mimika – értelmezés)</p>	<p>Hivatalos levél:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jelentés megfigyelésről – Polonius, Ophelia, Rosencrantz és Guildenstern a királynak Hamletről ➤ Horatio Hamletnek ➤ az angol király hivatalos levele Claudiusnak
<p>Infografika: tanácsok Hamletnek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Claudius manipulációját leleplező ismertető ➤ Hogyan derítsük ki az igazságot a testbeszéd segítségével ➤ Kiket hogyan kell ártalmatlanná tenni 	<p>Interjú, podcast – egy újságíró a kérdező</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ A túlvilágon, bárkivel ➤ A cselekmény egy pontján, bárkivel 	<p>Magánlevél</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ophélia → Hamlet ➤ Gertrúd → Hamlet ➤ Hamlet a színtársulat vezetőjének ➤ Saját levelünk Hamletnek ➤ Saját levelünk Shakespeare-nek
<p>Infografika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ a cselekmény elmagyarázása ➤ a főbb szereplők, jellemek 	<p>Ismertető videó (csak egyénileg vagy párban)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Trailer ➤ Powtoon 	



A feladatok közül minimum kétfélét kell választani, tehát két különböző oszlopból.

A megadott feladatokon kívül is hozhatnak saját ötletet a tanulók, de erről előzetesen egyeztessenek a pedagógussal.

10 pont levonást javaslok, ha a tanuló csak 1 kategóriából (oszlopból) választ.

- **10 pontot érhet** egy önállóan vagy párban elkészített plakát, amit a blogjában elhelyez pár kísérmóndattal, hogy pontosan miről szól, mihez kapcsolódik a Hamletben – ld. alább a táblázatban. Szempontok: esztétikus színválasztás és elrendezés, hatásos figyelemfelkeltés, érthetőség, jó szlogen, precíz és elfogadható magyarázat a kapcsolódásról, hibátlan helyesírás.
- **20 pont:** infografika önállóan vagy párban. A kész képet el kell helyezni a blogban. Magyarázat itt is szükséges. Elvárások: legalább 6 képi elem a hozzá tartozó szöveggel, átgondolt, pontos felépítés, esztétikus színválasztás és elrendezés, érthetőség, hibátlan helyesírás.
- **40 pont:** filmkészítés önállóan, párban vagy hárman. A kapott pontszámot a tanulók elosztják maguk között. A filmet be kell ágyaznia/uk a blogba, és 1-2 mondatos magyarázó szöveget kell hozzá írnia/uk. Elvárások: kreativitás, pontosság, megfelelő terjedelem, jó nyelvhelyesség és a jelenethez illő, nem vulgáris szókinccs; érthető és természetes beszéd; nem halladszódkat az olvasás, ha van; pontos vágás; tartalmas szöveg; forrásmegjelölés, ahol van forrás.
- **20 pont:** szövegalkotás (200 szó). Elvárások: a választott műfaj formai sajátosságainak megfelelő írásmű; a kommunikációs helyzethez illő nyelvezet; hibátlan helyesírás; bekezdésekre tagolt, megfelelő terjedelmű szöveg;

Ebből a két munkából keletkezik tehát a tematikus egység másik két osztályzata. Természetesen pluszmunka esetén további jegyek adhatók.

3. A tanulási folyamat kreatív produktumainak értékelése:

Értékelés: pontozással, abból számított két ugyanolyan jeggyel – egy nyelvtan, egy irodalom.

Az egyes feladatoknál a maximális pontszámok láthatók, hogy ebből valójában mennyit kap meg a tanuló, az a feladatok leírásánál található szempontok, elvárások teljesítésétől függ.

A párban vagy hárman végezhető feladatokra kapott pontokat belátásuknak megfelelően oszthatják el maguk között.

Javaslat a pontszámok érdemjegyre váltására	
Jeles	50 ponttól
Jó	40 ponttól
Közepes	30 ponttól
Elégséges	20 ponttól
Túteljesítés	50 ponttól minden további 20 pont egy-egy plusz jelest ér, bármelyik tárgyból kérhető

Ismét megérdemel egy megjegyzést az, hogy a diákok a közös munka során szerzett pontokat önállóan oszthatják el egymás között. Látszólag lehetővé teszi a rendszer, hogy a diákok így „sakkozzanak” a pontszámokkal, de ezt nem látom nagy problémának. A lényeg ugyanis az, hogy a diák a saját tanulási folyamatára és a kollaborációs/kooperációs készségeinek fejlődésére (hibáira) rálásson. Ha maguk osztják el a pontokat, ez azt feltételezi, hogy a munkamegosztás igazságosságát meg kell beszélniük. Ezt értékesebbnek tartom, mint a külső értékelést. Jellemző, hogy mióta (mintegy 5 éve) ezt az értékelést alkalmazom, nem volt a diákok részéről reklamáció a jegyeket illetően, holott születtek igen gyenge jegyek is olykor (sajnos).

Ráadásul, mivel erre a tanulási egységre 2-2 jegyet kapnak, és csak az egyik jegyet szerzik meg ilyen osztozkodással (és csak ha nem kizárólag egyéni munkát választottak), a tanári értékelésnek is bőven marad még helye.

4. A tematikus egység végén érdemes esetleg még egy visszatekintő értékelést alkalmazni, de talán inkább magára a tananyag érdekességére vagy az alkalmazott módszerre vonatkozólag. A három hét során a diákok sokszor reflektáltak a saját munkájukra, időnként annak is lehet helye, hogy a tananyagra vagy az órákra is reflektáljanak. Egy ilyen értékelés a legegyszerűbb talán Google űrlap segítségével, természetesen anonim módon. Itt érdemes esetleg a kollaboratív tevékenységek tapasztalataira is rákérdezni (kapcsolódjon az órai vagy a kreatív-produktív feladatokhoz), mivel eddig főleg a tudásépítésre és az önreflexióra tettük a hangsúlyt.

Szükséges anyagok és eszközök

Technológia – hardver

Mindig:

internetelérés, tanulói laptopok vagy wifiről működő okostelefonok, kivetítő, tanári laptop

Időnként:

hangfalak – 1., 2., 4., 8., 9., 10., 11. óra

telefonkábel – 7. óra

Technológia – szoftver

Végig a tematikus egység ideje alatt:

Nagyon célszerű a háromhetes perióduson keresztül egy közös blogot használni. Ez lehet pl. egy [Blogger.com](https://www.blogger.com), aminek a szerkesztését többféleképpen meg lehet osztani. Erre a felületre kerülhetnek fel a feladatok, a kvízek elérhetőségei, a visszajelzések, illetve a diákok naplói, bejegyzései, kreatív munkái is akár. Az én gyakorlatomban azért nem így történt, mert az én diákjaim mindegyikének van saját blogja, így a munkáik oda kerültek, én pedig más felületeket használtam (nekem több blogom, honlapom is van).

Online Excel táblázat a pontrendszerhez – ez is felkerülhet a blogra, ha van. Ha nincs blog, nem baj, hiszen az online Excel (és a feladatlista is pl. egy Google Dokumentumban) önmagában is megosztható.

Az egyes órákon:

online tesztek: [Quizizz](https://www.quizizz.com), [Socrative](https://www.socrative.com), [Kahoot!](https://www.kahoot.com), [Redmenta](https://www.redmenta.com), [Quizlet](https://www.quizlet.com) (ezek közül egy vagy kettő is elég) – 1., 2., 6., 9., 11. óra;

[Windows MovieMaker](https://www.windows-movie-maker.com), [Audacity](https://www.audacity.com), OpenShot Video Editor – 7., 9. óra

videófeliratozáshoz pl. [amara.org](https://www.amara.org); 9. óra

Google Drive – [Google Docs](https://docs.google.com), 4., 8., 10. óra

[LearningApps](https://www.learningapps.org) Tankockák (sokféle feladat) – 2., 3. óra

[Canva](https://www.canva.com) alkalmazás – 5. óra

[Bubble.us](https://www.bubble.us) gondolattérkép-készítő alkalmazás – 6. óra

[Google Forms](https://www.google.com/forms)

[Powtoon](https://www.powtoon.com)

A megvalósítás során használt online tartalmak, források linkjei

Interaktív irodalomkönyv – saját honlap www.gergelyi.webnode.com

Magyar Elektronikus Könyvtár – Shakespeare: [Hamlet](#), Arany János fordításában

Arató László – Kálmán László: [Szövegértés-szövegalkotás 11](#). Educatio-Sulinova 2007.

filmek online (vagy dvd-n):

[Szerelmes Shakespeare](#) (video.hu) – rendező: John Madden; forgatókönyv: Marc Norman és Tom Stoppard. 1998.

Hazudj, ha tudsz – 2009. rendező: Adam Davidson, forgatókönyv: Samuel Baum.

Hamlet – 1996. rendező: Kenneth Branagh. Teljes szöveg, a magyar szinkron Arany János fordítása alapján készült.

Nyomtatott források és eszközök

Pethőné Nagy Csilla: Irodalom 9. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2012.

Shakespeare: Hamlet (Arany J. fordítása) Akkord Kiadó, 2006.

Shakespeare: Hamlet (Nádasdy Ádám fordítása): Shakespeare-drámák I., Magvető Kiadó, 2007.

papírra nyomtatott feladatok – 3., 6., 7. óra

A TEMATIKUS TERV RÉSZLETEZÉSE

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
1.	A renszánsz színház, a Hamlet	új ismeretek, előzetes ismeretek előhívása	logika, kreativitás, fantázia, kooperativitás	a Hamletben felvetődő problémák, a közönség összetettsége	frontális munka, pármunka, csoportmunka	részlet a Szerelmes Shakespeare c. filmből, Kahoot!	
2.	A cselekmény tisztázása Az alaphelyzet. Feladat kiadása: Ötletek, kínálat, ütemezés	kíváncsiság, kreativitás mozgósítása, ellenőrzés és értékelés	szövegértés, logika, kreativitás	a Hamlet cselekménye	csoportmunka, pármunka, frontális	filmrészlet, Tankocka alkalmazás, Quizizz	
3.	Ismerkedés a szövegtípusokkal	aktivizálás, új ismeretek elsajátítása	kooperáció, kreativitás	hivatalos és magánjellegű szövegek	frontális munka, csoportmunka	Tankocka alkalmazás, nyomtatott szöveg	irodalom és nyelvtan együtt tárgyalása
4.	Az első felvonás Szövegtípusok: a napló és a felszólalás	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása	empátia, kooperativitás, szövegértési kompetencia	a szövegtípusok jellemzői, a darab szövegének ismerete	frontális munka, csoportmunka	annotált Google-dokumentum, filmrészlet	irodalom és nyelvtan együtt tárgyalása

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
5.	1. felvonás összegzése és konklúzió: a tettetés kérdése A plakát és az infografika	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása	erkölcsi kérdések, empátia, helyzetfelismerés, kooperativitás	a Canva felületei (plakát és infografika)	frontális, csoportmunka, pármunka, egyéni munka	videórészletek, a szellem ábrázolásai Hamlet-előadások plakátjai, Canva plakátok, infografika	
6.	2. és 3. felvonás: a kölcsönös nyomozás	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása ellenőrzés és értékelés	erkölcsi-szociális kompetencia, logika, szövegértés, emberi kapcsolatok, kooperativitás	a Hamlet mint bűnügyi történet a szereplők rendszere	csoportmunka, önálló munka, frontális	online gondolattérkép, Quizizz-kvíz, feladatlapok papíron	
7.	Hamlet és Ophelia Testbeszéd Az audiokommentár	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása	személyközi kapcsolatok, empátia, testbeszéd dekódolása, érzelmi intelligencia	Ophelia figurája, a szerelem a darabban	frontális, csoportmunka	filmrészlet, MovieMaker alkalmazás, a jelenet szövege, mobiltelefon és kábel	irodalom és nyelvtan együtt tárgyalása

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
8.	Tetőpont: Egér-fogó Testbeszéd	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása, visszacsatolás (testbeszéd)	dramaturgiai érzék, empátia, metakommunikáció dekódolása, problémaérzékenység, kooperativitás	a nyomozás eddigi lépései, tettváltások, szerkezeti megoldások, színház a színházban	csoporthmunka, frontális és egyéni	filmrészletek annotált Google Dokumentum	irodalom és nyelvtan együtt tárgyalása
9.	A 3. felvonás utolsó jelenete: Hamlet és a királyné - erkölcsi kérdések Segítség a videóvágással kapcsolatosan	ismeretközlés új ismeretek elsajátítása ellenőrzés és értékelés	szövegértés, erkölcsi érzék fejlesztése, értékítélet, a kulturált vitatkozás, empátia	a szereplők rendszere	egyéni vagy pármunka frontális megbeszélés	filmrészlet MovieMaker alkalmazás Quizizz alkalmazás	Lásd lábjegyzetben. ¹

¹ Általában azok választják a videókészítést, akik már próbálkoztak ilyesmivel. De ha röviden megmutatjuk, mi az, amiben az iskolában segíteni tudunk, ezzel könnyebbé tesszük a döntést, hogy ezt a munkaformát válasszák-e. Mindazonáltal nem javaslom, hogy előzetes ismeretek nélkül valakik komplett filmet itt akarjanak megtanulni készíteni, erre jobb egy külön projekt, mert az ilyesmihez jelentős háttéranyagot és plusz órákat illik biztosítani.

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
10.	A 4-5. felvonás	ismeretközlés új ismeretek elsajátítása	szövegértés, logika, reflexió az előzetes elvárásokra, kooperativitás	a cselekmény szerkezete, felépítés, késleltető elemek	frontális, differenciált csoportmunka	filmrészlet, Google dokumentum	
11.	Végkifejlet - szövegalkotás	az ismeretek rendszerezése	Kreativitás, reflektálás, adaptivitás, kooperativitás	szövegtípusok	egyéni-frontális, pármunka, csoportmunka.	filmrészlet, a mű szövege	
12.	Testbeszéd-elemzés, a mű legfontosabb pontjainak felidézése; Értékelés	összegzés, az ismeretek rendszerezése, reflektálás	empátia, szövegértés, önkifejezés, metakommunikáció kódolása és dekódolása	az eddigiek összefoglalása	egyéni munka, pármunka, csoportmunka, frontális közvetítés	Google űrlap, a mű szövege	irodalom és nyelvtan együtt tárgyalása

A TEMATIKUS TERVHEZ KAPCSOLÓDÓ ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK

1. óra/foglalkozás (irodalom): A reneszánsz színház, a Hamlet				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	<p>Kahoot-teszt: Milyen a reneszánsz színház?</p> <p>Ajánljuk a filmet, amit közösen nem fogunk tudni megnézni.</p> <p>A Kahoot-teszt megnyitásakor figyelmeztetjük a diákokat, hogy csak a visszaszámlálás megkezdésekor jelöljék a válaszokat, különben „lelövik” a videót.</p> <p>A figyelmet a színházra magára irányítjuk.</p>	az érdeklődés felkeltése, ráhangolás, ismeretátadás	frontális-egyéni, online kvíz, minden diák a saját telefonjával vesz részt a játékban	Részlet a Szerelmes Shakespeare c. filmből – Kahoot-kvíz be ágyazva, feleletválasztós kérdésekkel
10 perc	<p>„Memóriajáték”: mi mindenre emlékszünk?</p> <p>3-4 percet adunk arra, hogy összeszedjék a lehető legtöbb megfigyelést. Ha akarunk, a legtöbbre emlékező párosnak pontot is adhatunk. Utána ellenőrzés, ki tud még hozzátenni?</p>	ismeretbővítés, új ismeretek elsajátítása	pármunka	
5 perc	Idézzük fel az ókori görög színházat! Milyen különbségeket látunk?	a már tanultak felidézése	frontális megbeszélés	

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
8 perc	A két színháztípus összehasonlítása Itt már nem szükséges a videók végigjátszása. Miután a válaszokat megadták, részletenként megállhatunk, hogy a Kahoot! vezérfonala mentén a különbségeket megbeszéljük. (Reméljük közben, hogy az eredmények már 100% felé tendálnak. Ilyenkor a diákok már versenyezni fognak, gyorsan megy a Kahoot-teszt.)	reflektálás a régi és a friss tudásra, jelentésteremtés	frontális-egyéni	a Kahoot-teszt újrajátszása
10 perc	Még egyszer megállunk a közönség összetételének kérdésén → Ha én a Globe házi szerzője volnék... – ötletelés lehetséges témákról, hősről – Mi lehet egy dráma témája általában? Konfliktushelyzet, válságos pillanat. Milyen hősöket szerepeltetnének? Típusok, karakterek	közönség és mű viszonya, befogadói elvárások tudatosítása	3-4 fős csoportok, majd az ötletek megosztása	(kivetített Shakespeare-kép)
2 perc	A diákok ötletei közül a Hamletben ténylegesen megjelenő témák, cselekményelemek, jelentésrétegek Külön érdekes lehet a filozofikus hajlamú hős megítélése az előzetes elvárások fényében. Volt-e, aki hasonló hőst választott?	a következő óra előkészítése, sokat ígérő lezárás – ráhangolás	tanári összegzés	

2. óra/foglalkozás (irodalom): A cselekmény, az alaphelyzet – feladatok ismertetése				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
7 perc	A Hamlet mint egy nyomozás története. Az alaphelyzet ismertetése Hihetünk-e egy szellemnek? Mik lehetnek a következő lépések? Néhány ötlet után a kérdést nyitva hagyjuk, nem áruljuk el, ki tippelt jól.	az érdeklődés felkeltése, ráhangolás	frontális, vetítés, rövid közös megbeszélés	Filmrészlet: a szellem felfedi Hamletnek az igazságot – Kenneth Branagh 38:50–44:10
10 perc	Sorba rendezős online feladat a cselekmény elemeivel	új ismeretek elsajátítása, a cselekmény logikai láncolatának felismertetése	pármunka vagy csoportmunka	sorba rendezős feladat Tankocka
7 perc	A megoldások megbeszélése. További jelenetek: hova kerüljenek? Melyek voltak a legproblémásabb pontok? Fontos, hogy lehessen több jó megoldás. Érdeemes tudatosítani a diákokban, hogy a dramaturgia döntések során épül fel, célja a hatáskeltés.	ismeretbővítés, problémafelvetés	frontális, közös beszélgetés	
1 perc	Lezárás néhány kérdés nyitva hagyásával	reflektálás	frontális	
10 perc	Néhány szó a tematikus egységről. A választható feladatok ismertetése, az órai pontszerzési lehetőségek ismertetése.	tervezés	frontális	a dokumentumot online is elérhetővé kell tenni
10 perc	Az első két órán elsajátított tudás tesztelése	reflektálás, ellenőrzés	frontális, egyéni	Quizizz – 1. ellenőrzés

3. óra/foglalkozás (nyelvtan): ismerkedés a szövegtípusokkal				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	A magánlevél és a hivatalos levél – összekevert mondatok	ráhangolás – ismeretszerzés	pármunka vagy csoportmunka	nyomtatott szöveg
5 perc	A két szövegtípus különbségei – szedjük össze a két szövegtípus sajátosságait, tipikus fordulatait, a mondatszerkesztés pontossági fokát, a használt fordulatok stílusértékét.	összegzés	frontális – közös megbeszélés, jegyzetelés	
10 perc	Hivatalos levél hiányzó elemeinek felismerése, tipikus fordulatok	az ismeretek alkalmazása	egyéni munka	lyukas szöveg (tankocka)
12 perc	Hivatalos vagy magánlevél alkotása a Hamlet alapszituációja kapcsán – a párok témát/feladatot húznak: - az őr jelentése (hivatalos) - Hamlet magánlevele Horatióknak - kémjelentés (hivatalos) - az öreg Hamlet egy levele stb. (magán, de figyeljünk az életkor és a méltóság adta stílusra)	gyakorlás, az irodalmi téma továbbvitele	pármunka – eltérő íráskészségű párok	
8 perc	Az írásművek megosztása, néhány tanári vagy tanulói megjegyzéssel. A diákoknak ki is oszthatjuk, ki mire figyeljen, így pontosabb lesz az értékelés. Pl. a mondatok hosszára/bonyolultságára, tipikus formulákra, a kifejezések stílusára stb. Házi feladat: az első értékelő visszatekintés elkészítése	reflektálás	közös megbeszélés	

4. óra/foglalkozás (nyelvtan): további szövegtípusok				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Részletek a visszatekintő értékelésekből Érdemes felolvasni néhány mondatot, elsősorban a motiválás a cél. Mutassuk be pl., ha egy diáknak valóban sikerült elgondolkodnia egy-egy témán. Félreértések vagy értelmezési problémák felolvasása is hasznos lehet (itt név nélkül).	reflektálás a tanulási folyamatra	frontális, közös megbeszélés	
10 perc	A napló/belső monológ és a szónoklat/felszólalás; ill. Hamlet: a trónbeszéd, ill. a szellem. Nézzük meg a következő jeleneteket! A szellem jelenetével kezdjük, mert azt már ismerik a diákok, itt egy egészen rövid részlettel idézzük csak fel a jelenetet. A trónbeszéd jelenetéből érdemes hosszabban vetíteni. A szövegvizsgálat is ebben az irányban folytatódik majd. Ki mire figyel (differenciált feladatkiosztás): a) Hol találunk vagy hova illeszthetnénk be ilyen típusú szövegeket? b) hol találunk nagy eltérést a viselkedés és a belsőben lejátszódó folyamatok közt? Rövid megbeszélés, valószínűleg minden megfigyelés helytálló lesz. Nem baj, ha nem derül fény minden részletre, a leglényegesebbeket emeljük ki: Hamlet	ráhangelés – a szövegműfajok megismerése, főbb jellemzőik	frontális	filmrészletek Hamlet és a szellem: 42:20–43:48 trónbeszéd: 10:02–16:20

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
	kételyét, zavarát a szellemmel folytatott párbeszédben, illetve dühét Claudius irányában, Claudius álnokságát. Nyitva hagyott kérdés lehet Gertrud őszintesége.			
15 perc	Szövegrészek az első felvonásból – a diákok Google Dokumentumban csoportonként egy szöveget vizsgálnak, melyekhez kommentben kérdéseket kapnak, ezekhez kell fűzniük válaszként a megjegyzéseiket	jelentésteremtés – szoros szövegvizsgálat, kooperáció Külső magatartás és belső vívódások ellentéte	csoportmunka, differenciáltan: homogén csoportok (hasonló szövegértési képességű diákok csoportjai)	annotált Google dokumentum
10 perc	A csoportok beszámolnak a szövegekről és megosztják gondolataikat. A tanár közben részint körbejár, részint a saját gépén figyeli a válaszadásokat. Célszerű azzal a csoporttal kezdeni a bemutatást, amelyik a legrészletesebb válaszokat adta, a többi csoport kiegészíti. A végére érdemes hagyni azt a kérdést, ha van ilyen, ahol ellentétes megoldásra jutottak a különböző csoportok.	jelentésteremtés	közös megbeszélés	
5 perc	Kilépőkártya: Mi volt a legelgondolkodtatóbb a mai órán?	reflektálás	közös megbeszélés	

5. óra/foglalkozás (irodalom): Az első felvonás vége, a tettetés mozzanatának elemzése				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Milyen helyzetekben és miért tettünk?	ráhangelődés	frontális – közös beszélgetés	
12 perc	Mi Hamlet döntése? Első körben a tettetés. Elodázza a döntést? Gyáva? Jó döntést hozott-e Hamlet? Milyen következményekkel járhat a tettetés? – érvek gyűjtése, összegzés, kifejtés. Mire jó, ill. milyen veszélyeket hordoz magában? A megosztásnál próbáljuk azokat a diákokat kérdezni, akik nem szívesen beszélnek, hiszen a csoportban sok segítséget kaphattak.	empatikus készség mélyítése, erkölcsi kérdések átgondolása, a darab irányában megnyilvánuló érdeklődés fenntartása, ill. fokozása	csoportmunka (heterogén verbális képességű diákok) és annak megosztása	
8 perc	Mi az infografika? Milyen egy politikai, ill. egy reklámpakát? Milyen egy színházi plakát? Emlékeztetjük a diákokat a választható feladatokra, és ehhez nyújtunk segítséget. Ezt tudatosíthatjuk is, annál nagyobb figyelemre számíthatunk. A plakátokat akár részletesen elemezhetnénk is, de itt nem célszerű. Fontos tudatosítani, hogy a képi eszközökkel a célunk nem pusztán az esztétikai élvezet, hanem értelmezés is. Ezt várjuk el a plakátoktól is. Épp ezért a plakátok tanulmányozásánál is erre koncentráljunk. Várjunk kulcsszavakat, pl. csapda, meg hasonlítás stb.	ismeretbővítés, az önálló kreatív munkák előkészítése	frontális	példák a Canva felületéről néhány Hamlet-előadás plakátja

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
15 perc	<p>Ismerkedés a Canvával</p> <p>Regisztrálás után egy próbaplakáton mutassuk meg a megosztás lehetőségeit.</p> <p>Hívjuk fel a figyelmet a canvás képek használatára (a fizetős képek vízjelesek, nem is tölthetők le, ezeket ne használjuk), illetve a külső képek jogtisztaságára.</p> <p>Szabad felfedezés, a tanár körbejár és egy-két dolgot megmutat, ha szükséges.</p>	a kreatív munkák előkészítése	pármunka – eltérő digitális kompetenciával rendelkező párok	
5 perc	<p>Melyik Hamlet-plakát fejezi ki leginkább a problematikus döntéshelyzetet?</p> <p>A Google űrlap kitöltése után azonnal meg tudjuk nézni az eredményeket, ki fog derülni, melyik plakát összesen hány pontotot kapott a diákoktól.</p> <p>Végignézve a képeket, lehetőleg mindenki szólaljon meg legalább egyszer, annál a képnél, amire magas vagy éppen nagyon alacsony pontot adott. Mindenkitől egy értékelő mondatot várunk.</p>	reflektálás	frontális, egyéni: Google űrlap, kivetített eredmények, közös megbeszélés.	Google űrlap az előző plakátokkal és még néhányal

6. óra/foglalkozás (irodalom): 2. és 3. felvonás: a kölcsönös nyomozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	A szereplők rendszere – hiányos ábra kitöltése Ki kicsoda?	ráhangolás	csoportmunka	hiányos ábra papíron
5 perc	Hiányos ábra online gondolattérképen kivetítve – ellenőrzés, változatok, kérdések, amelyek felvetődhetnek Ki kivel van? Ki kiben bízhat? Ki ki után nyomoz? – olvasói elvárások A csoportok papíron megalkotják a gondolattérképeiket.	jelentésteremtés	közös megbeszélés	gondolattérkép – szereplők rendszere
10 perc	A csoportok megoldásainak megfelelően az online gondolattérkép többszöri átrendezése A csoportok kijönnek az interaktív táblához vagy a laptophoz, és a megoldásuknak megfelelően rendezik a gondolattérképet. Elmagyarázzák döntéseiket. Mielőtt átadnák a helyet a következő csoportnak, érdemes a táblát lefényképezni – a tanár képernyőfotót rögzít és/vagy a diákok a telefonjukkal lefotózzák. Így meg tudják őrizni az ő elvárásait, amiket később összevethetnek a darab folytatásával.	a darab dramaturgiájának mélyebb megértése, a főhős választott szerepe, kényszerpályák felismerése	csoportmunka és annak megosztása	hiányos ábra gondolattérképen kivetítve

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
15 perc	<p>Levél egy osztálytársamnak: 100 szó arról, mi a legsúlyosabb problémája Hamletnek.</p> <p>Nem beleélős fogalmazás, hanem kimondottan elemző. Értékelést tartalmazhat, de próbáljunk az írói-dramaturgiai szinten maradni, ne hulljunk vissza a naiv olvasó pozíciójába, tehát nem a „Hamlet elővigyázatlan”, hanem a „Shakespeare ezt a filozofikus alkatot úgy ábrázolja, mint aki...” típusú mondatokat részesítsük előnyben. Az előfeltevések, elvárások, a dramaturgiai vizsgálat mind az elemző olvasást támogassák.</p> <p>Néhány levél felolvasása, a fentebb kifejtett elemző mondatok kiemelésével.</p>	<p>elmélyülés, problémaérzékenység – jelentésteremtés</p> <p>+ egy otthoni feladat inspirálása</p>	<p>egyéni munka és megosztás</p>	<p>A 2. és 3. fevonás részletesebb cselekményvázlata mint segédanyag (papíron)</p>
10 perc	<p>A 3-6. órán elsajátított tudás tesztelése</p>	<p>reflektálás</p>	<p>frontális – egyéni</p>	<p>Online kvíz, pl. Quizizz: Quizizz - Visszatekintő kérdések</p>

7. óra/foglalkozás (nyelvtan): Testbeszéd (Hamlet és Ophélia)				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Látszik-e valakin, ha szerelmes? A testbeszéd bizonyos elemei	ráhangolás	frontális – közös megbeszélés	
15 perc	A jelenet megtekintése – differenciált megfigyelés: Előzetesen feltett kérdések: Látszik-e Hamleten, ill. Ophélián, hogy közelebbi kapcsolatban vannak/voltak? Látni-e tettetést? a) a szemmozgás, a szemöldök és a tekintet megfigyelése b) mimika (száj, homlok), fejtartás c) a testtartás és a térköz d) karok és lábak iránya, mozgása, gesztusok	megfigyelés, empátia, testbeszéd dekódolása, az érzelmi intelligencia fejlesztése	differenciált csoportmunka, megfigyelés és jegyzetelés megosztás	Hamlet és Ophelia – filmbeli jelenet 1:32:48-1:39:05
5 perc	A jelenet levetítése élő audiokommentárral (a csoportok egy-egy tagja vagy az egész osztályból egy vagy két tanuló összegzi a jelenetet) metakommunikációját, a jelenet lenémított levetítése közben.	reflektálás, az audiokommentár műfajának élő bemutatása	tanulói előadás	ugyanaz

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Audiokommentár készítése mobiltelefonnal és Windows MovieMakerrel, ha esetleg telepítve van az iskola eszközein, illetve más ingyenes vágóprogrammal, pl. az OpenShottal Ha az előző részletet külön kivágtuk előzetesen, akkor most nagyon gyorsan meg tudjuk mutatni, hogyan lehet audiokommentárt készíteni. Az előző spontán kommentárt felvesszük telefonra, és a szerkesztőprogramban megnyitott jelenet alá tesszük a hangfájlt. Rögtön lejátsszuk, hogy a diákok lássák, technikai szempontból egyszerű a feladat.	az otthoni kreatív munkák segítése	tanári előadás, frontális	a kivágott jelenet valamilyen videóformátumban, MovieMaker vagy OpenShot alkalmazás, mobiltelefon, mobiltelefonhoz kábel
12 perc	Drámajáték: Hamlet és Ophelia kimondottan az őszinteség kérdésére koncentrálnak játsszák el	a jelenet mélyebb megértése	csoportmunka	a jelenet szövege
3 perc	Van-e jövője Hamlet és Ophelia kapcsolatának? Hogyan zárulhat? – Mindenki egy mondattal zár	reflektálás	egyéni-közös	
	Házi feladat: a második értékelő visszatekintés elkészítése			

8. óra/foglalkozás (nyelvtan): Testbeszéd (Az Egérfogó)				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Részletek a visszatekintő értékelésekből Itt érdemes olyan részleteket is kiemelni, amelyek a produktumok elkészítésének nehézségeiről szólnak. Ha lehet, tanulságokat is levonhatunk, segítséget is ajánlhatunk. Fontos lehet ez a további munka tervezéséhez, különösen a jó időbeosztás megtervezéséhez.	reflektálás	frontális, közös megbeszélés	
5 perc	A testbeszéd tudatossága/öntudatlansága. A hazugság jelei. Filmrészlet, ahol hazugságot elemeznek	ismeretközlés, új ismeretek elsajátítása	frontális, közös megbeszélés	részlet a Lie to Me (Hazudj, ha tudsz) c. sorozatból, pl. az 1. évad 3. epizódja: 20:08-22:24
15 perc	Az Egérfogó, a darab egyik kulcsjelenete – Milyen gesztusok, mozgások, mimika kíséri a jelenetet? Kommentben válaszoljanak	az ismeretek alkalmazása	csoportmunka	Google dokumentum – Egérfogó
5 perc	A jelenet megtekintése filmen	összehasonlítás, árnyalás	frontális	filmrészlet 1:50:05-1:55:03

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
8 perc	A csoportok elmondják megoldásaikat, összevetik a filmbeli megoldással.	az ismeretek mélyítése	megosztás, közös megbeszélés	
2 perc	Színház a színházban – a darab szerkezete és ennek összefüggése a tettetés problémakörével – a tanár összegez, felhívja a figyelmet a színház metaforikus értelmezésére. Elhangozhat a „Színház az egész világ” shakespeare-i szállóigéje.	reflektálás	frontális, közös megbeszélés	
5 perc	Az utolsó szó jogán – írj le egy testbeszéd-elemet, aminek tudod a jelentését!	reflektálás	egyéni megszólalások, közös megbeszélés	

9. óra/foglalkozás (irodalom): A 3. felvonás utolsó jelenete: Hamlet és a királyné				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Elvárások egy anyával szemben. Anya és gyermek kapcsolata. Milyen legyen egy anya? Van-e különbség (volt-e régebbi korokban) apa-gyermek és anya-gyermek kapcsolata közt?	ráhangolódás	frontális	
7 perc	Filmrészlet megtekintése – előtte a rákövetkező kérdéskör ismertetése: figyeljük Hamlet viselkedését anyjával szemben! Három kérdésben foglaljanak állást a csoportok: Tettetés vagy valódi örület, amit látunk? A szellem valódi vagy képzelt? Hogyan hat Hamletre az általa elkövetett gyilkosság?	ismeretközlés	frontális	filmrészlet 2:06:05-2:12:28
3 perc	A csoportok beszámolnak megfigyeléseikről.	erkölcsi kérdések, empátia fejlesztése	csoportmunka	
10 perc	Az elhangzottak figyelembevételével bűnösnek tartják-e Hamletet? Miben igen, miben nem? Érvek gyűjtése, majd szabályozott vita. A vita lehet pl. rövidített disputa 1-1 perces megszólalásokkal. Ha itt a diákok szívesen vitáznának, érdemes hagyni, ez esetben a videovágást és -feliratozást nem mutatjuk meg. Általában ez amúgy sem feltétlenül szükséges, a segítségünket pedig felajánlhatjuk egy órán kívüli (tízperces) alkalommal, ha nagy igény mutatkozik rá.	a probléma többoldalú megközelítése, az egymástól való tanulás segítése, az érvelési készségek fejlesztése	csoportmunka, formális vita	

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Vágás a vágóprogrammal – rövid bemutató – érdemes egy-két funkciót bemutatni, pl. a forgatást, a hang illesztését vagy a különféle szűrőket. A cél az, hogy lássák a diákok, hogy a felület kezelése nem igényel nagy szakértelmet.	az otthoni munka segítése	frontális	letöltött filmrészlet, MovieMaker alkalmazás
5 perc	Videófeliratozás: amara.org – rövid bemutató – itt az időzítést érdemes megmutatni röviden, illetve az angol nyelvű felület legfontosabb funkcióit.	az otthoni munka segítése	frontális	filmrészlet a youtube-ról
10 perc	A 7-9. órán elsajátított tudás tesztelése	ellenőrzés, reflektálás	frontális, egyéni	Quizizz – 3. értékelés

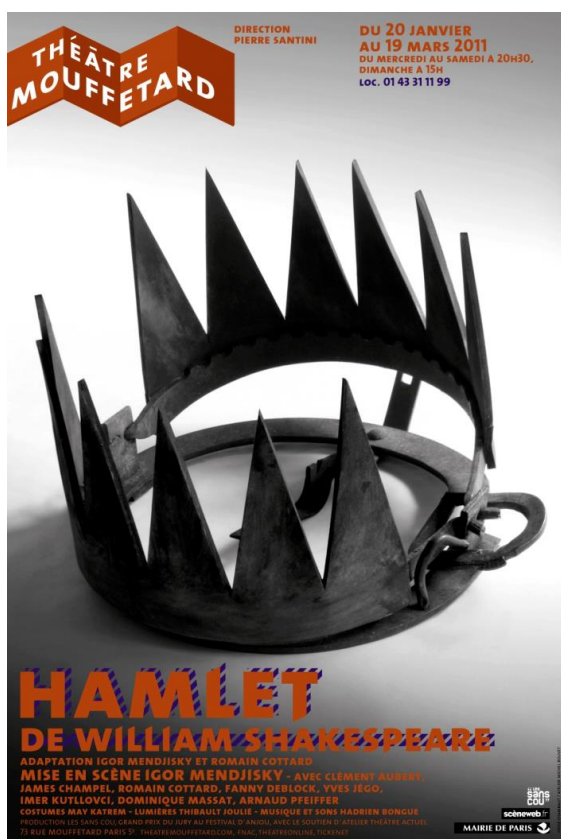
10. óra/foglalkozás (irodalom): A 4-5. felvonás történései				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Az apa-fiú kapcsolat, a szerelem, az anya-fiú kapcsolat után nézzük a barátságot. Hamlet barátságai: Rosencrantz, Guildenstern, Laertes és Horatio. Mit ad a barátság? Mik az elvárásaink egy baráttal szemben?	ráhangolás	frontális, együttes beszélgetés	
10 perc	A 4-5. felvonás részletesebb cselekményvázlatának rekonstrukciója. Differenciálás: homogén csoportok (azonos szövegértési kompetenciájú diákok egy csoportban, a csoportok különböző nehézségi szintű feladatokat kapnak)	ismeretbővítés, új ismeretek elsajátítása	csoportmunka	preparált szövegek: 4-5. felvonás cselekménye , Google dokumentum
10 perc	A cselekmény tisztázása, konklúzió. Hamlet sorsa. Előfeltevéseink: Ilyen befejezésre számítunk? Meghal-e a főhősünk? Mi az, amire támaszkodhatunk előzetes feltevéseink kialakításánál?	értelmezés, jelentésteremtés	frontális, közös megbeszélés	
10 perc	A késleltetés dramaturgiai funkciója. A legnagyobb késleltetés: a sírásó-jelenet. A jelenet megtekintése filmen.			filmrészlet 3:02:20–3:10:30
10 perc	A halál jelenléte a darabban. Mi a dramaturgiai szerepe a sírásó-jelenetnek? Szembenézés a halállal. Miért mondhatjuk, hogy Hamlet készül a halálra? Hogyan függ ez össze vállalt küldetésével és elkövetett bűneivel? Házi feladat: a harmadik értékelő visszatekintés elkészítése.	jelentésteremtés, reflektálás	frontális, közös megbeszélés	

11. óra/foglalkozás (nyelvtan): szövegfajták, szövegalkotás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Részletek a visszatekintő értékelésekből	reflektálás	frontális	
5 perc	A darab lehetséges lezárásai – olvasói elvárások – az előző óra alapján, kibővítve: melyik szereplővel mi történik?	ráhangelés	frontális közös megbeszélés	
12 perc	A párbaj megtekintése filmen	ismeretbővítés	frontális	filmrészlet 3:29:30-3:41:40
3 perc	Megoldódtak-e a két órával korábbi kérdéseink Hamlet öröklésével és bűnösségével kapcsolatosan?	reflektálás, elemzés	frontális, közös megbeszélés	
15 perc	Hamlet utolsó szavai – <i>„Ha volna még időm (de a halál Kemény poroszló, nem ereszti foglyát), Ó! majd beszélnek...”</i> választható feladat: a) Mit mondana még Hamlet? a felszólalás, szónoki jellegű szöveg felidézése b) Túlvilági randevú – két tetszőleges szereplő a túlvilágon értelmezi az eseményeket – vázlatírás alapján szabad előadás	jelentésteremtés ismeretek megerősítése, a szónoki, ill. a magánjellegű szöveg felidézése	szövegalkotás párban vagy kis csoportban, majd megosztás	a dráma szövege
5 perc	A darab „leg”-jei – játékos kvíz	reflektálás		Kahoot-kvíz („legek”)

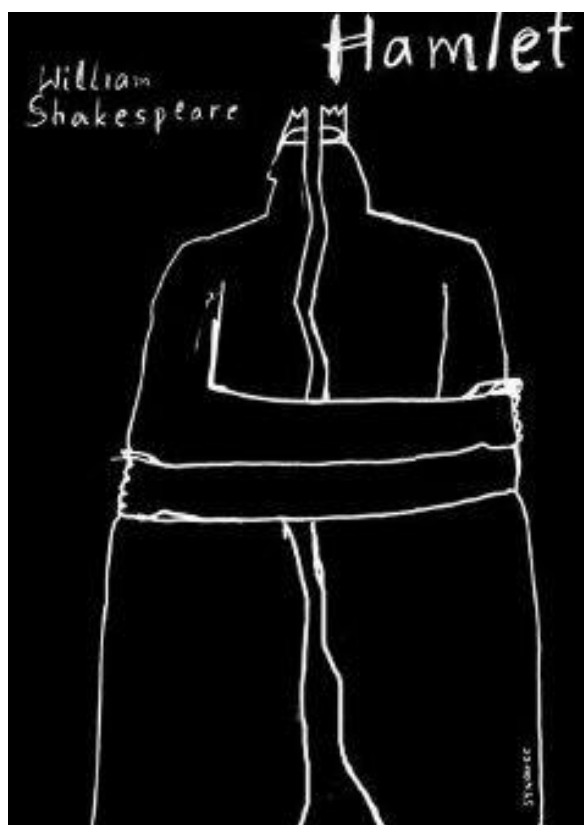
12. óra/foglalkozás (nyelvtan): testbeszéd				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
15 perc	Max. 4 fős csoportokban válasszanak egy fontos jelenetet, akár egy mozdulatot, mondatot! A kiválasztás után rendeződjenek szoborcsoportokba, amit majd fel kell ismerniük a többieknek. A csoportok egyenként beállnak, a többiek elemeznek és megpróbálják kitalálni, miről lehet szó. A végén egy mondatban indokoljanak: miért épp ezt választották? (Valóban fontos, jelentéssel teli mozzanatot emeljenek ki!)	reflektálás	csoportmunka, drámajáték reflektálás egymásra	a dráma szövege legyen kéznél
10 perc	A tanulási szakasz értékelésének kitöltése	reflektálás, visszajelzés	egyéni	Google űrlap – visszajelzés
10 perc	A visszajelző értékelés eredményeinek megbeszélése, egyes elemek kiemelése, értelmezése	reflektálás	frontális, ill. közös megbeszélés	
10 perc	A tematikus egység ideje alatt szerzett pontok megbeszélése, értékelés, az első érdemjegyek kiosztása. Emlékeztetés: ma van a kreatív munkák leadásának végső határideje. (A kreatív munkák értékeléséhez idő kell, ez természetesen már a tematikus egységen kívül, egy héttel később történik majd.)	értékelés	frontális	

MELLÉKLETEK

1. óra: [Kahoot-teszt](#) (A reneszánsz színház)
2. óra – [sorba rendezős feladat Tankocka](#)
[Quizizz – 1. ellenőrzés](#)
3. óra – összekevert levelek – nyomtatott szöveg – [innen letölthető](#)
- [lyukas szöveg – Tankocka](#)
4. óra – szövegrészek [Google Dokumentumban](#) (I. felvonás)
5. óra – néhány plakát:



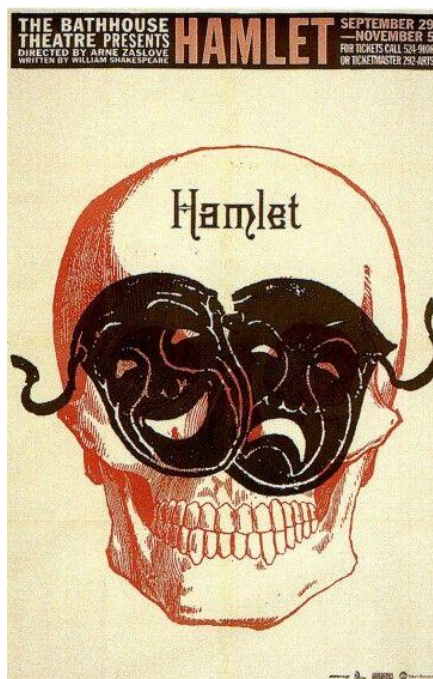
[Théâtre Mouffetard, 2011-es előadás](#), Párizs



[Pawel Synowiec](#) plakátja, Pigasus - Polish Poster Gallery, Berlin



[Mary McLain](#) plakátja, Detroit, Egyesült
Államok



[The Bathhouse Theatre,](#)
Seattle, Egyesült Államok

[Google űrlap: szavazás a plakátokra](#)

6. óra: [gondolattérkép](#) – szereplők rendszere

[Quizizz - Visszatekintő kérdések](#)

8. óra – [Google dokumentum – Egérfogó](#)

9. óra – [Quizizz – 3. értékelés](#)

Megjegyzések a rövidített vitához:

Két (esetleg 4) csoportra oszlik a társaság, a csoportok 5 percig készülhetnek, majd 3-3 csoporttag vitázik egymással: az A csoport az állító, a B csoport a tagadó.

- A1 (A csoport 1. vitázója) kifejti a csoport véleményét 1 percen
- B1 ugyancsak (1 perc)
- A2 reagál B1-re és kérdést tesz fel (1 perc)
- B2 reagál A1-re és A2-re, kérdést tesz fel (1 perc)
- A1 válaszol és összefoglal (fél perc)
- B2 válaszol és összefoglal. (fél perc)

A végén érdemes pár perces szabad vitára bocsátani a kérdést, hogy ha valaki nem jutott szóhoz, elmondhassa a véleményét, illetve ha 4 csoport volt, a kiegészítéseket is meghallgathassuk.

Egy másik vitaforma lehet az ún. négysarkos vita:

Eszközök: négy db A4-es lap, rajta a feliratok, szivacs labda

A résztvevők négy előre megadott álláspont közül választhatnak, az álláspontok jelentik a vita négy sarkát. Ezek:

- EGYETÉRTEK
- INKÁBB EGYETÉRTEK
- INKÁBB NEM ÉRTEK EGYET
- NEM ÉRTEK EGYET

A vita moderátora elhelyezi a négy állítást tartalmazó A4-es lapot a terem négy sarkában, és arra kéri a résztvevőket, hogy alakítsanak ki minél nagyobb üres teret a teremben.

Ezután felírja a táblára a megvitatandó tételmondatot, majd arra kéri a résztvevőket, hogy helyezkedjenek el aszerint a teremben, ahogyan a tételmondathoz viszonyulnak.

A résztvevők (ha nagy létszámú a csoport, minden vélemény képviselőjében legalább egy résztvevő) egy-egy mondatral indokolja választását. Miután elhangzottak a vélemények, a moderátor hagyja, hogy spontán vita alakuljon ki az oldalak között.

Ezután elveszi a köztes véleményeket, és arra kéri a résztvevőket, hogy most a két szélsőséges nézőpont közül válasszák ki azt, amelyik közelebb áll a véleményükhöz. A moderátor párbeszédet alakít ki a két csoport között, felváltva adva lehetőséget a csoportok egy-egy tagjának álláspontja kifejtésére. Ha az érvek hatására valaki megváltoztatja az álláspontját, csatlakozhat a másik csoporthoz. (Ez esetben kérdezzük meg, miért változott a véleménye.) Egy adott ponton a moderátor arra kéri a résztvevőket, hogy cseréljenek helyet, és egy-egy mondatban érveljenek az ellentétes álláspont mellett.

Megjegyzések: Fontos szabály, hogy vita közben egyszerre csak egy résztvevő beszélhet. Ezt úgy a legkönnyebb betartani, ha alkalmazzuk a mikrofon-technikát: mindig csak az beszélhet, akinél a „mikrofont” jelképező jelképező tárgy (pl. egy szivacs labda) van.

(Forrás: *Gondolkodjunk 3D-ben! – A közösségi vita módszertana*, Demokratikus Ifjúságért Alapítvány)

10. óra – [4-5. felvonás cselekménye, Google dokumentum](#)

11. óra – [Kahoot-kvíz \(„legek”\)](#)

12. óra – [Google űrlap – visszajelzés](#)

A tanulási folyamat kézzelfogható bizonyítékai

Egy-két elkészült produktum:

infografikák:

9999

H.M.T.

Hamlet meggyilkolásának terve

1. LÉPÉS A gyanakvás az 1. lépés, ugyanis kell egy alap feltételezés Hamletről, amit később át lehet formálni ténnyé. Szimplán meg kell figyelni viselkedését, beszédét és már is meg van a gyanú.



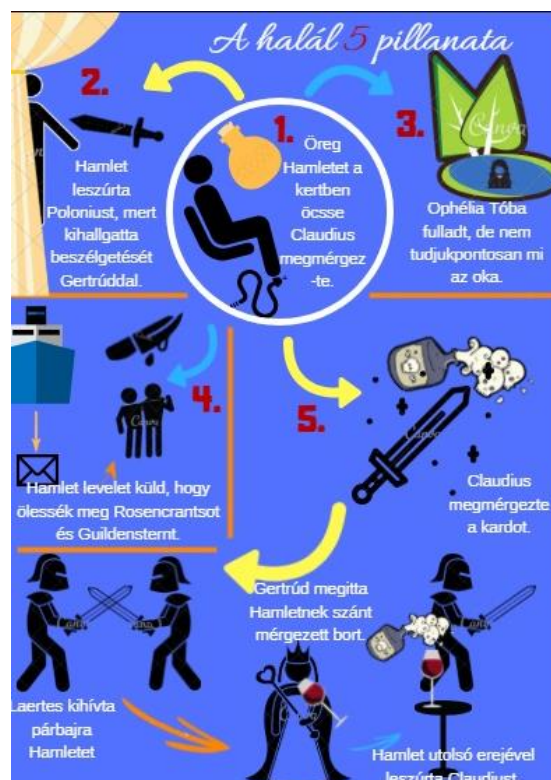
2. LÉPÉS A 2. lépés a kémkedés, ugyanis meg kell a gyanúról bizonyosodni, és nem csak feltételezni. A Hamlethez legközelebbi tagokat érdemes ebbe a kémkedésbe bevonni, ugyanis azokra a személyekre gyanakodna legkevésbé Hamlet.



3. LÉPÉS Hamlet megölése a 3. lépés, ugyanis már kémkedtünk ellene és van már elég indítéka Hamletnek, arra, hogy bolond, így sajnálat nélkül meg lehet ölni. A lényeg az, hogy ne a mi parancsunkra haljon meg Hamlet, hanem balesetnek álcázott gyilkosság által. Ez nagyon fontos, így látszólag nem tapad vér a kezünkhöz. A leghatékonyabb erre egy mérgezett tőr, ha mondjuk egy párbajban küzd Hamlet az egyik H.M.T.-be beavatottal. De mindez nem elég. Hogy biztosra menjünk mérget kell a borba is helyezni, hogyha Hamlet esetleg inna belőle akkor biztosan meghaljon. Érdemes a poharat megjelölni, nehogy mi is beleigyünk.



FIGYELEM! A TERV CSAK HAMLETRE ÉRVÉNYES!



reklámplakát

Éles Elek kovácmester

Pengét keres párbajhoz?




- Svéd penge
- svájci minőség
- igény szerint mérgezett véggel

Akciós áron keresse a vasárnapi vásárban!


Videók (képernyőképek):

Zsófi




Horatio! Muszáj a szellem után mennem!
Hamlet Star Wars verzió
írta Zsófia Margetin
youtube

Dani, Kristóf, Tamás

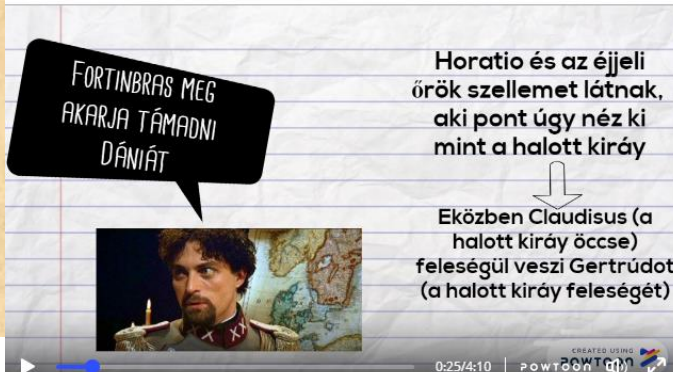


Hamlet a FILM
írta Dániel Mikó
youtube

Viki - audiokommentár



HAMLETfilm
írta Viktória Botos
youtube



FORTINBRAS MEG AKARJA TÁMADNI DÁNIÁT

Horatio és az éjjeli örök szellemet látnak, aki pont úgy néz ki mint a halott király

↓

Eközben Claudius (a halott király öccse) feleségül veszi Gertrúdot (a halott király feleségét)

0:25/4:10 | POWTOON

A képi produktumok és videók gyűjtőhelye a [Padleten](#) (itt van a feladatlista is).

Szövegek (blogbejegyzések képernyőképei):

3.bejegyzés

Hivatalos levél az Angol királytól Dánia királyának, Claudiusnak.

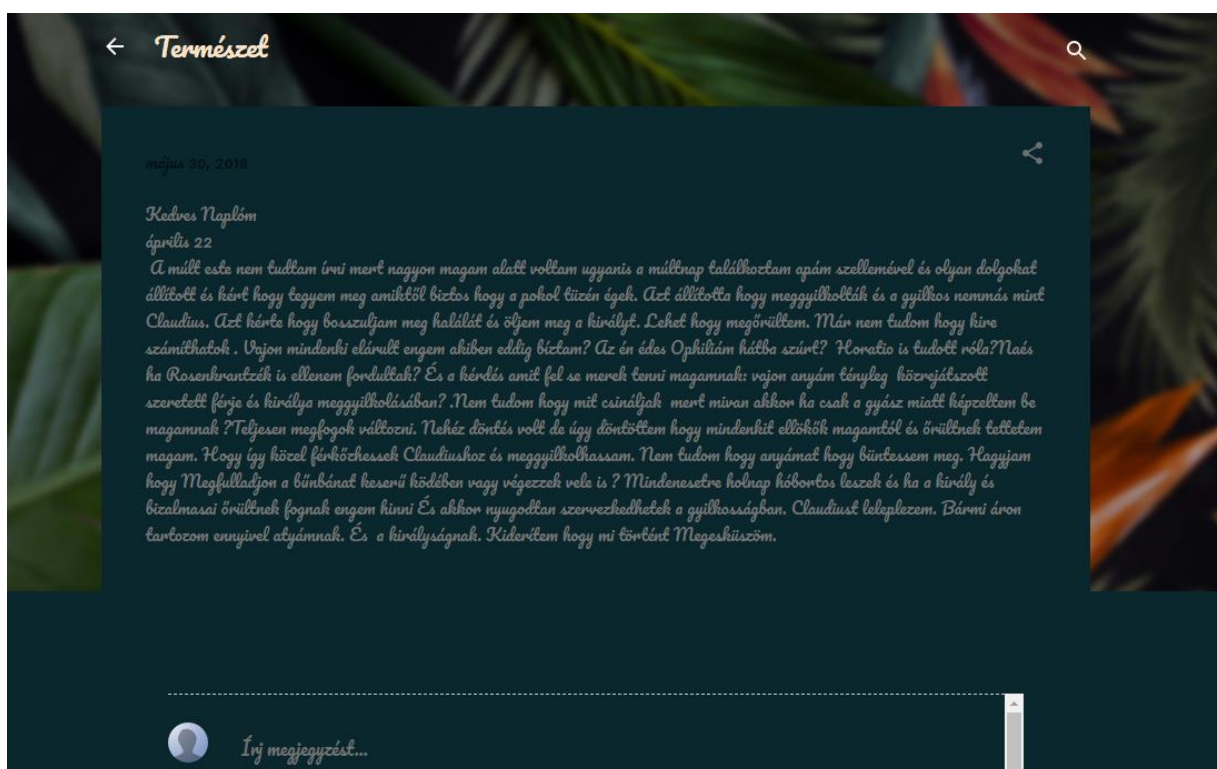
Dánia nagyrabecsült urának, Claudius királynak, a tiszteletreméltónak, részére íródik e levél Anglia királyától, I.Jakabtól

Tiszteletreméltó Claudius, dicső Dánia királya, Anglia gyászát és együttérzését fejezi, ki fivére, az elhunyt Hamlet király iránt. Ezenfelül gratulálok megkoronázásához, kívánom, hogy uralma még hosszú ideig tartson, és népeink közti harmónia és együttműködés továbbra is töretlen maradjon. Gratulálok frigyéhez, utódokban gazdag életet kívánok. Biztosíthatom, hogy Dánia továbbra is Anglia feltétlen támogatását és bizalmát élvezzi, riválisaival szemben. Remélem eme bizalom továbbá is kölcsönösen jelen lesz államainkban.

Megkaptam levelét, melyben ön felkéri személyemet és országomat, hogy Dánia ellenségeit, kik egy kereskedelmi hajó fedélzetén Angliába tartanak, érkezésüket követően, a fedélzeten található levélben foglaltak alapján haladéktalanul kivégezzünk. Országaink múltbéli kitűnő kapcsolataira hivatkozva, és gyönyörű feleségem a dán származású Anna királyné nyomására indítványát kérdés és habozás nélkül végrehajtjuk. Okát a halálos ítéletnek, ön vonakodott közölni velem, így a kivégzés formájának megválasztási jogát nem áll módunkban az elítélteknek biztosítani. Ezenfelül temetésüket kérdéses múltjukra való tekintettel keresztyén temetőben nem tudjuk biztosítani.

Kérésének oka továbbra is maradjon országának politikai titka, az új állam irányítási módszereit nem kívánom befolyásolni. Megállapodásunknak eleget téve hóhárunk végrehajtja a kívánt judíciumot a delikvensen Úr 1609. esztendejében.

Üdvözlöm kedves családját, és sokáig tartó töretlen uralkodást kívánok!



Néhány blogbejegyzés linkje:

- [Enikő blogbejegyzése](#)
- [Ákos blogbejegyzése](#)
- [Pingvin Pörkölt blogbejegyzése](#)